

e-Rojnost č. 319

Znojemské dění komentuje Jiří Cmunda Roupec

Vychází od září 2017

Exstarosta Malačka: Trestní oznámení jsou odvetou .... str. 2

V elektroodpadu je plno drahých kovů .... str. 3

Magazín: Z historie Domečku: Německý měšťanský spolek

31. 10. 2023

Horní náměstí volá po změnách. Zatím marně!

Říká se sice, že noviny žijí jeden den..., ne tak u mne. Noviny s články, které mne zaujaly, vrším s předsevzetím, že až bude více času, vystříhnu si je a zařadím do archívu. Když stoh novin překročí únosnou mez a čas na vystřihování zajímavostí se nedostavil, alespoň noviny proberu a nechám opět jen ty, nad jejichž obsahem naznám, že by se mohly hodit. No, a tak se stalo, že mám před sebou Znojemský deník z října 2009 s článkem pánů redaktorů Smoly a Moštěka o Horním náměstí, které potřebuje vylepšit. Píší: Nevhodný povrch, chybějící kašna, záchodky jako vstup do metra... Ve Znojmě se prý nenajde prakticky nikdo, komu by se bez výhrad náměstí líbilo. Připomínky k projektu měli i znojemští radní. Projekt schválila radnice vedená ing. Pavlem Balíkem (KDU-ČSL). V následném volebním období město pod vedením ing. Petra Nezvedy (ODS) sehnalo na dílo peníze a projekt podle návrhu brněnského architekta Ludvíka Gryma zrealizovala.

Architekta Gryma dr. Jiří Kaceti, tehdy radní za ODS, charakterizoval tak, že má velké profesní sebevědomí a malou ochotu činit jakékoliv kompromisy. Autor návrhu svou vizi hájí a říká, že náměstí není pobytový prostor, ale místo setkávání. Tráva a posezení patří na náves. Záchodky, včetně informačních panelů, vidí jako přirozené východisko návštěvníků Znojma a je takto i výhodné pro případ dlouhého čekání. (Město díky záchodkům se dvěma pracovními místy získalo dotaci.) Na nevhodnost některých záměrů poukazovali v roce 2004 při schvalovacím procesu památkáři. Tehdy městský odbor památkové péče prosadil vůli radnice.

Uplynulo čtrnáct let a nic zásadního se na vzhledu Horního náměstí nezměnilo. Mezitím dr. Kaceti vedl ještě neúspěšný boj o původní kašnu, ve středu náměstí přibyl stánek s občerstvením, v zimě kluziště a čas od času se tam konají různé městské slavnosti...

Minulá radniční koalice (ČSSD, ODS, ANO) v čele s Janem Groisem (ČSSD) přidala do středu náměstí zmíněný kiosky s občerstvením, který je provedením vzdálen představě zastánců lehké historizující konstrukce, rovněž sporadicky využívané kluziště s plastovým povrchem na robustní podstavě vyvažující sklon náměstí. Na náměstí přibyla také osvěžující mlžitka pro horké dny. Jinak minulá vedení města neudělala pro vylepšení náměstí nic zásadního. Ani při variantě, kdy nakrátko Babišovu stranu na radnici vystřídal skupení Pro Znojmo (s podporou STAN a Moravského zemského hnutí), jehož lídr dr. Jiří Kacetl kašnu na Horním náměstí neprosadil a bylo mu alespoň za účast na radničním puči umožněno postavit kašnu na Mikulášském náměstí.

Současné koaliční vedení města (ANO, SPD, Znojmáci s podporou Svobodných) má sice úpravu Horního náměstí ve svém programovém prohlášení, ale zatím nečiní nic pro zlepšení stavu. Zřejmě s vědomím, že na to, k čemu náměstí využívá, je vybaveno dostatečně. Jejich budovatelský pohled je evidentně zaměřen jiným směrem – do Louky, kde k rekonstruované Staré škole, přeměněné na kulturní a kongresové centrum, hodlá v blízké budoucnosti přestavět i někdejší vojenskou jízďárnu pro kulturní účely.

Často se mluví o vylidňování středu města, není divu, lidi tam nic netáhne. Snad by tomu napomohlo oživení náměstí, ale ani to nebude stačit, pokud kolem nebudou kavárny, bary s hudebním a či dokonce kabaretním programem, což bývalo ve Znojmě samozřejmé. Pravda, nebyla televize a internet, jež nabídly lidem pohodlí papučové kultury na domácím kanapi. Exkluzivně náměstí a přilehlého okolí nepřidávají prodejny vietnamských spoluobčanů, které sice táhnou laci svého zboží, ale do centra města se svým pojetím prodeje nehodí. To konec konců platí i pro celý tzv. znojemský kříž v severo-jžním směru od Horního náměstí přes Obrokovou až k Vlkovce a křížně od Domečku k Mikulášskému náměstí. Zatím nás bude vedení města posílat za zábavou do Louky.

Už před oněmi čtrnácti lety ing. arch. Radomír Kaman kritizoval nevhodný systém parkování. Zřejmě ani s tím se dodnes nic nevymyslelo. Před týdnem jsem se posadil na horním konci náměstí na lavičku, ale po chvíli mě omrzelo dívat se na kufry aut zaparkovaných dva metry přede mnou. Přitom místo bez aut nabízí samo o sobě výhled na celé náměstí s radniční věží v pozadí.

Pokud jde o požadovanou zeleň, tu kromě několika stromů při východním okraji náměstí mají dodat snad dvě desítky polovzrostlých stromů a keřů v přenosných bednách rozmístěných kolem. Co bude s Horním náměstím dál? Mám takové tušení, že nic.

Exstarosta Malačka: Trestní oznámení jsou odvetou

S odstupem několika týdnů reagoval exstarosta, v současnosti zastupitel města Znojma ing. Jakub Malačka (Naše Znojmo), na svém facebookovém účtu na trestní oznámení podané na dřívější vedení města za nehospodárné nakládání s městským majetkem. (Rojnost o tom informovala ve svých vydáních č. 313 a 314.) Pan Malačka se domnívá, že je to odvěta současné radniční koalice na kritiku opozice, týkající se odměňování současného tiskového mluvčího a současně šéfa odd. vnějších vztahů radnice. Je pravda, že načasování obou kauz svádí k takové úvaze.

Lídr víceméně privátní strany Naše Znojmo ve své reakci uvádí jména aktérů obou trestních oznámení, která pokud se nemýlím, nebyla ve zveřejněných textech trestních oznámení zmíněna. V jednom případě se jednalo o odměny externistovi 3 až 6 tisíc korun (není uvedeno, za jaké časové období) za zpracovávání většinou jednostránkové rubriky sportu pro radniční zpravodaj Znojemské listy. Dotyčný už v současné době tuto službu pro ZL nevykonává. Nynější vedení města pro tuto činnost najalo jiného externistu. Oba kmenově pracují pro znojemské regionální týdeníky.

**Radniční pŭtky
k rozvoji města nevedou**

Většinou jednostránková sportovní rubrika obsahuje převážně jeden až dva články nikterak zásadního významu. Většinou se jedná o rozhovory s aktéry znojemského sportu, což je pro rutinovaného novináře nepřilíš náročná práce.

Osobně si myslím, že sportovní rubrika do média typu městského zpravodaje nepatří. Už proto ne, že měsíční periodicitu Znojemských listů neumožňuje přinášet čtenářům aktuální výsledky, jejich komentování a o to především ve sportovních rubrikách jde. Výjimkou mohou být články týkající se například přijetí a ocenění úspěšných místních sportovců na radnici, výstavby městských

sportovišť, či ožehavá problematika dotování sportovních kolektivů z městských peněz, přičemž obojí by mělo nárok na umístění v přední části zpravodaje.

Ve druhém případě, jehož se týká trestní oznámení, figuruje odborník na marketing, který mimo jiné nastavil nový formát Znojemských listů, za což údajně dostal zlomek odměny, kterou by si napočítaly odborné firmy. Ani v tomto případě bych neřekl, že se jednalo o něco výjimečného. A to, že město bylo za tvář svého zpravodaje oceněno, zní sice pěkně, ale obdobné soutěže jsou často jak známo vypisovány, aby byl naplněn plán činnosti, a tak nakonec někoho vyhodnotit musí. Tím nechci říct, že Znojenské listy nevypadají dobře, ale dnes je to již běžná úroveň zpravodajů okresních měst. Podle toho také jejich příprava a výroba stojí. Nejdůležitější je ale stále obsah.

Pan Malačka nemluví jen za sebe, ale zastává se i svého opozičního partnera, sdružení Pro Znojmo, na jehož tři zastupitele mířilo trestní oznámení současné radnice. I tomu věnovala Rojnost ve svém vydání č. 314 poměrně velký prostor. Ve svém článku konstatovala, že kritizovaná finanční problematika jde i za lídrem hnutí Pro Znojmo.

Zastupitel Malačka ve svém facebookovém vyjádření zmiňuje i skutečnost, že město si v souvislosti s trestními oznámeními najalo externího právníka. Vyvozuje z toho, že tato taktika má maskovat vyřizování si politických účtů. Poukazuje rovněž na skutečnost, proč si město najímá externího právníka, když samo zaměstnává několik právníků. Mimochodem se exstarosty nemile dotklo, jak ho dr. Ondruš školil z politické kultury.

Celé písemné prohlášení ing. Jakuba Malačky budí dojem, že podaná trestní oznámení, ať dopadnou jakkoliv, nezapadají do jeho plánů o návratu na radnici.

Lod' Znojníků opustil její kapitán

V tichosti a bez poct opustil politické uskupení Znojníci (s podporou Svobodných) jeho zakladatel a duchovní vůdce ing. Pavel Kovařík. K takovému rozhodnutí ho nepřivedl pocit znechucení, jako když před lety opouštěl ODS, ale dle jeho slov smysl pro pracovní zodpovědnost. Uskupení Znojníci po letech snah se po volbách v roce 2022 dostalo jako koaliční partner vítězného hnutí ANO a silícího SPD na radnici. Ing. Kovařík, ač jako první náhradník na post zastupitele, přijal zprvu místo na radnici na základě smlouvy, od začátku letošního roku je tiskovým mluvčím a vedoucím oddělení vnějších vztahů po výběrovém řízení. Nyní se právě z toho důvodu rozhodl (možná dočasně) odejít ze znojenské politické scény, aby se mohl naplno a zodpovědně věnovat práci pro radnici. Srovnáme-li toto rozhodnutí s konáním valné části místních politiků, kteří bez jakéhokoli vnitřního rozpolcení dokážou sedět na dvou, třech, či dokonce více židlích, pak je to od pana Kovaříka bezprecedentní krok. Je škoda, že z ambiciózního politika se smyslem pro vize se nyní stává jen radniční úředník.

TV seriál „Četníci ze Znojma“ má naději

Veřejnoprávní Česká televize změnila, jak je známo, generálního ředitele. Rada ČT hlasováním rozhodla, že dosavadního šéfa Petra Dvořáka nahradí Jan Souček. Taková změna s sebou přináší zákonitě i změny na nižších řídicích postech, ale i manažerské a následně, což diváky zajímá asi nejvíce, také programové. Seniorsky jistě potěší, že nový ředitel uvažuje o návratu kanálu ČT3, byť s určitými změnami. Na ČT1 by se v hlavním vysílacím čase měla dostat na obrazovku nejlepší zahraniční tvorba, posílena bude publicistika, dokumenty a programy pro děti. Souček se ale také vymezil vůči velkému zastoupení kriminálních žánrů v programu ČT. Pokud by se vyráběly dál, tak se společenským přesahem. Co tím myslí? Patrně to, aby dějovou linku paralelně doplňovala např. linka charakterizující region, v němž se děj odehrává. Příkladem takového pojetí by mohly být reportáže z Tour de France, kde kamera zabírá nejen cyklisty, ale i krajinné zajímavosti a komentátor na ně upozorňuje.

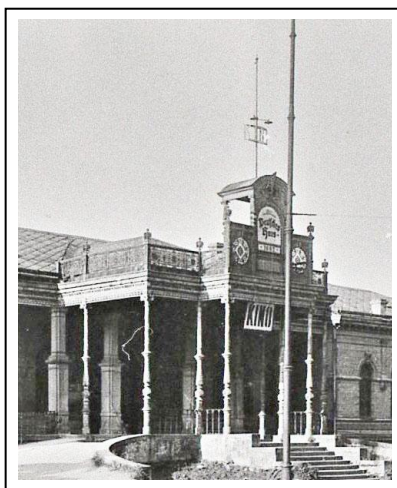
To by se mohlo dotknout i oblíbeného pořadu „Četníci z ...“, tudíž i té série, která se má odehrávat na Znojensku a na niž vedení města Znojma spoléhá jako na výrazný propagační činitel, navíc za peníze ČT. Předchozí management již výrobu pořadu objednal a zdá se, že by se právě jeho měly chystané změny dotknout právě onou, dle slov nového generála ČT, zvýrazněnou paralelní linkou. V tom případě by znojenská radnice dostala víc, než původně očekávala.

Z historie Domečku: Tvář mu dal architekt Josef Slowak

Jak bylo v minulé kapitole zmíněno, „Domeček“, tedy Německý spolkový dům se stavěl podle návrhu architekta Josefa Slowaka. Ač Znojník, je v rodném městě postavou takřka zapomenutou. Narodil se roku 1840 v přilehlém znojenském Neustiftu/Novosadech čp. 21, v dnešní ulici Palackého do rodiny, která se zabývala výrobou ozdobné keramiky. (Potomek rodu tam stále bydlí.) Vystudoval stavební inženýrství a působil jako asistent v Polytechnickém institutu ve Vídni. V roce 1866 byl přijat do prestižního Spolku rakouských inženýrů a architektů. V roce 1870 navrhl znojenskou nádražní budovu. Následně působil v Karlových Varech, kde v letech 1873 až 1877 pracoval spolu s pražským stavitelem A. Čerychem na zastavovacím plánu Sadové ulice. Do tamních pozemků investoval spolu s Heinrichem Mattonim. V Karlových Varech navrhl i kostel sv. Lukáše. Poté přesídlil do Lince, kde získal pozici šéfa stavebního úřadu. Navrhl tamní rozhlednu, postavenou na počest 40. výročí vlády císaře Františka Josefa. Přestože po celou dobu působil mimo rodné město, zůstával s jeho děním ve styku. V roce 1881 se na něj obrátili představitelé Německého měšťanského spolku s žádostí o návrh jejich spolkového domu. Jeho návrh byl přijat a spolu se stavitelem Josefem Schweighoferem stavbu přivedl až do zdárného dokončení. V prvopočáteční podobě dokončené stavby byl patrný lázeňský styl. Po návratu do Lince byl v lednu 1896 zřejmě stížen srdeční příhodou, na jejíž následky v roce 1896 zemřel.

Návrh Josefa Slowaka realizoval znojenský stavitel Josef Schweighofer (1820 –1895). Jeho rodištěm byl dolnorakouský Hauskirchen. Vyučil se ve Vídni, pak přesídlil na jižní Moravu, kde nejprve působil v Drnholci a v roce 1867 se usadil ve Znojmě, kde získal řadu významných zakázek. Spolupracoval s několika znojenskými průmyslníky. Pro Rudolfa Ditmara postavil hlavní objekt jeho továrny na keramiku. Takřka v sousedství postavil pro továrníka Alfreda Weinbergera závod na zpracování kůží (pozdější obuvnický závod Gala, jehož původní budovu zničil požár v roce 1975). Postavil kasárenský areál na dnešní ulici kpt. Jaroše (po odchodu vojska byl v roce 2003 zbourán a nahrazen bytovými domy). Do Schweighoferova stavebního portfolia patří i Otakarova škola na Václavském náměstí, Škola korunního prince Rudolfa a rovněž řadové domy v ulici na Rejdišti, alias Schweighofer-Hof. Památku významného znojenského stavitele připomíná i litinový, pozlacený kříž na znojenském městském hřbitově. Manželé Schweighoferovi ho věnovali městu Znojmu. Jejich syn Josef šel ve šlépějích otce a do paměti starých Znojníků se zapsal stavbou roubené chaty v Městském lesíku, na jejímž místě dnes stojí restaurace Diana.

Výdaje na stavbu spolkového domu dosáhly sumy 89 994 zlatých. Úpravy výčepu, toalet a drobné dodělávky si vzaly 1 312 zlatých, k celé sumě 91 305 zl. ještě přibyla nivelizace za 1 943 zl. a 1 kr. stejně jako zavedení vody a dláždění ulice 1 100 zl., honoráře a tringelty 214 zl. Celková částka se tak vyšplhala na 96 480 zl., krejčary nepočítaje. Na konci roku 1885 byl splacen dluh na stavbu domu a díky nové půjčce 15 000 zl. od spořitelny mohly být vyrovnány i ostatní dlužné záležitosti.

Již během stavby byl dohodnut pronájem spolkové restaurace za 600 zl. ročně panu Antonu Dreherovi, majiteli pivovaru v Klein Swechat. Díky vlastnímu klubovému zázemí se činnost Německého měšťanského spolku zdárně rozvíjela. Kromě tanečního sálu bylo hostům k dispozici několik salonků, herna, kulečník, krytá kuželna a ve Spolkovém domě bylo i kino.

Zahajovacím plesem 12. listopadu 1882 bylo nové sídlo Německého měšťanského slavnostně otevřeno za účasti členů s rodinami, představitelů úřadů, městského zastupitelstva, důstojnického sboru 99. pěšího regimentu z Louky... Celkem bylo na oslavě 1 500 hostů. Slavnostní projev přednesl předseda spolku Johann Haase.

Vážení a milí čtenáři Rojnosti, rád uvítám také vaše názory, souhlasné i nesouhlasné. PhDr. Jiří C. Roupec.

Adresa redakce: roupec.jiri@volny.cz

Deset minulých archívních čísel Rojnosti lze dohledat na adrese <https://jiri-cmunda-roupec.cz/2nov3.htm>